

## Sergo Berija



*”Nevšiml jsem si žádného zvláštního talentu pro Sergeje Beriju... Ale ve službě rychle rostl.” Kvůli čemu? Myslím, že uměl vydávat týmové úspěchy za své vlastní.” - P.N.Kulěšov*

# 1 Životopis

## 1.1 Mladost

Sergo Lavrentievich Beria (Gegechkori) se narodil 24. listopadu 1924 v Tbilisi. Některé zdroje zachovaly informace, že při narození dostal jiné jméno - Otar, ale brzy jeho otec změnil názor a pojmenoval ho po rodinném příteli Sergo Ordzhonikidze.

Po absolvování sedmiletého plánu v roce 1938 se s rodiči Lavrenty Beriou a Nino Taimurazovnou přestěhoval do Moskvy. Jako dítě měl chlapec rád hudbu a aktivně studoval cizí jazyky - kromě němčiny a angličtiny se naučil holandsky, japonsky a francouzsky a následně s mnoha z nich mluvil plyně.

Stěhování rodiny do hlavního města bylo vynucené. Lavrentij Berija dostal místo prvního náměstka lidového komisaře pro vnitřní záležitosti – na Stalinův slib, jen na pár let, a poté by se prý směl vrátit do rodné Gruzie. Eriya dorazila sama, což vůdce rozzlobilo a brzy byl zbytek rodiny přiveden do hlavního města násilím. Šéf ochranky Vlasik dostal rozkaz „přivést do Moskvy vše, co žije v rodině Berijů“, což učinil s dokonalou přesností a dopravil nejen svou ženu a syna, ale také babičky, hluchoněmou tetu a 2 kočky na novou adresu.

## 1.2 Druhá světová válka

V prvních dnech války byl na doporučení okresního výboru Komsomolu poslán jako dobrovolník do zpravodajské školy, kde v zrychleném tříměsíčním kurzu získal radiotechnickou specializaci a začal sloužit v armádě. s hodností podporučík. Na pokyn generálního štábu plnil řadu důležitých úkolů (v roce 1941 - Írán, Kurdistán; v roce 1942 - Severokavkazská skupina sil).

V říjnu 1942 byl na příkaz lidového komisaře obrany S. L. Berija poslán studovat na Leningradskou vojenskou akademii spojů pojmenovanou po S. M. Buďonném. Během studií byl na osobní pokyn vrchního velitele a generálního štábu opakovaně odvoláván k plnění zvláštních tajných úkolů (v letech 1943-1945 - teheránská a jaltská konference hlav států proti- Hitlerova koalice; 4. a 1. ukrajinský front). Za příkladné plnění velitelských úkolů byl vyznamenán medailí „Za obranu Kavkazu“ a Řádem rudé hvězdy.

### 1.3 Po valce

V roce 1947 promoval s vyznamenáním na Leningradské vojenské akademii spojů pojmenované po S. M. Budyonny. Pod vedením doktora technických věd profesora P. N. Kuksenka vypracovává absolventský projekt řízeného systému vzduch-moře. Státní komise mu dává hodnocení „výborně“ a doporučuje zorganizovat rozvoj svého projektu v průmyslu. Jeden z tvůrců sovětského systému protiraketové obrany G. V. Kisunko byl přítomen obraně a zanechal vzpomínky na tuto a následné události související se S. Berijou

Za úspěšné splnění vládního úkolu vytvořit nové typy zbraní (raketový systém Kometa) byl S. L. Berija v roce 1953 vyznamenán Leninovým řádem a spolu s P. N. Kuksenkem Stalinovou cenou 1. stupně. Cena byla udělena výnosem Rady ministrů SSSR, vydaným pod názvem „Přísně tajné, zvláštní složka“.

Sergo Beria, který pracoval v SB-1 a KB-1, obhájil kandidátskou disertační práci v roce 1948 a doktorskou disertační práci v roce 1952.

### 1.4 Život po Stalinově smrti

Po Stalinově smrti se vědec spolu s dalšími spolupracovníky vůdce propadl hanbě. Sergo a jeho matka byli zavřeni v dači poblíž Moskvy a poté zatčeni. V roce 1954 se Berijův syn setkal na samotce ve věznici Butyrskaja – byl obviněn z organizování kontrarevolučního spiknutí zaměřeného na svržení sovětské moci a rekonstrukci kapitalismu.

Ústřední výbor KSSS brzy vydal dekret, jímž byl Sergo Lavrentievich zbaven titulu laureáta Stalinovy ceny, vědeckých a vojenských hodností (v době svého zatčení povýšil na hodnost plukovníka). Na jednání VAK bylo oznámeno, že obě disertační práce neobsahují osobní úspěchy vědce, ale jsou plodem společné práce skupiny dalších inženýrů a kalkulačů.

V roce 1964 Sergova matka vážně onemocněla a on se v té době stal významným vědcem a mohl se přestěhovat do Kyjeva. Tam Berija šel pracovat do organizace nyní známé jako Státní podnikový výzkumný ústav Kvant, kde zůstal až do roku 1988. Později ho Akademie věd Ukrajinské SSR pozvala do funkce hlavního konstruktéra v oddělení nových fyzikálních problémů.

V letech 1990-1999 byl Sergo Lavrentievich vědeckým ředitelem a hlavním konstruktérem Kyjevského výzkumného ústavu "Kometa". Během perestrojky v rámci projektů přestavby vytvořil nové materiály pro ropovody a plynovody a palivové nádrže. Právě z této organizace byl v důchodu.

## 1.5 Názor jiných vědců na vědeckou činnost S.L. Beriji

Maršál dělostřelectva P. N. Kuleshov ho popsal: „Nevšiml jsem si žádného zvláštního talentu pro Sergo Beriju ... Ale rychle vyrostl ve službě. Kvůli čemu? Myslím, že uměl vydávat týmové úspěchy za své vlastní.“

Sergo napsal knihu věnovanou jeho otci, "Můj otec je Lavrenty Berija." Věřil, že represe a teror byly nedílnou součástí existence sovětského státu od jeho vzniku, a proto jeho otec trpěl. Syn Vsevoloda Merkulova, blízkého spolupracovníka Beriji, který byl s ním zastřelen, poznamenal: „Sergo jsem dobře znal, před mýma očima začal pracovat. Jeho knihu jsem samozřejmě četl. Upřímně řečeno, většina toho, co je v něm napsáno, je lež.

Můj názor: Sergo Beria jako vědec příliš neovlivnil projekty, ke kterým měl vztah, ale byl to on, kdo navrhl projekt protivzdušné obrany Zenith S-25, jeho projekt byl schválen a stal se jedním z hlavních konstruktérů Projekt protivzdušné obrany Moskvy.

## 2 Objevy v kibernetice(Ks-1)

Speciálně pro práci na řízených střelách byl vytvořen Special Bureau No. 1 (SB-1, od roku 1950 - KB-1), jehož ředitelem byl jmenován P. N. Kuksenko a hlavním inženýrem Sergo Berija. Konstrukce draku letadla byla svěřena OKB-155, kterou vedl A. I. Mikojan. Na konstrukci rakety se přímo podílel M. I. Gurevich.

Foto: Raketa KSS z expozice muzea Černomořské flotily v Sevastopolu



## 2.1 Vlastnosti rakety

Délka: 8,29m  
Průměr: 0,92m  
Výška rakety: 1,2m  
Rozpětí: 4,77 m  
Startovací hmotnost: 2760 kg  
Rychlost letu:  $M=0,9$   
Dostřel: 90 km  
Výška aplikace:  
Naváděcí systém: radar  
Hmotnost bojové hlavičky: až 600 kg  
Motor: TRD RD-500K  
Palivo: petrolej TS, T-1  
Nosné letouny: Tu-4K, Tu-16KS

## 2.2 Testování systémů

První let pilotovaného prototypu „K“ byl proveden 4. ledna 1951 (zkušební pilot – Amet Khan Sultan). K prvnímu shození prototypu zpod nosiče Tu-4K došlo v květnu 1951. Celkem byly vyrobeny čtyři kopie prototypu pro testování rakety: K-1, K-2, K-3 a K-4. 21. listopadu 1952 byl proveden poslední zkušební start na námořním testovacím místě v oblasti Feodosia. Jako cíl byl použit křížník Krasnyj Kavkaz, který se po zásahu Kometou rozlomil napůl a potopil. V roce 1953 byla Comet oficiálně uvedena do provozu, i když do výroby byla zařazena o rok dříve.

## 3 SA-1 Guild(ruský název-S-25)

### 3.1 Začatek prace

Dne 12. srpna 1950 se rozkazem Ministerstva vyzbrojování SSSR č. 427 začala formovat uzavřená KB-1 na bázi SB-1 [6], která se stala vedoucím vývojářem systému. Náměstek ministra vyzbrojování K. M. Gerasimov (od dubna 1951 A. S. Elyan), hlavní konstruktéři - S. L. Beria a P. N. Kuksenko, zástupce hlavního konstruktéra - A. A. Raspletin. Vedoucími specialisty bylo 30 lidí, osobně vybraných z různých organizací v Moskvě a Leningradu, ti zase vytvořili vlastní seznamy zaměstnanců.

### 3.2 Vlastnosti

Charakteristika systému vzorce roku 1955

Cílová rychlost: 1250 km/h

Výška porážky: 3-25 km

Dojezd: 35 km

Počet zasažených cílů: 20

Počet střel: 60

Možnost zasažení cíle při rušení: ne

Trvanlivost rakety:

na odpalovacím zařízení - 0,5 roku;

skladem — 2,5 roku

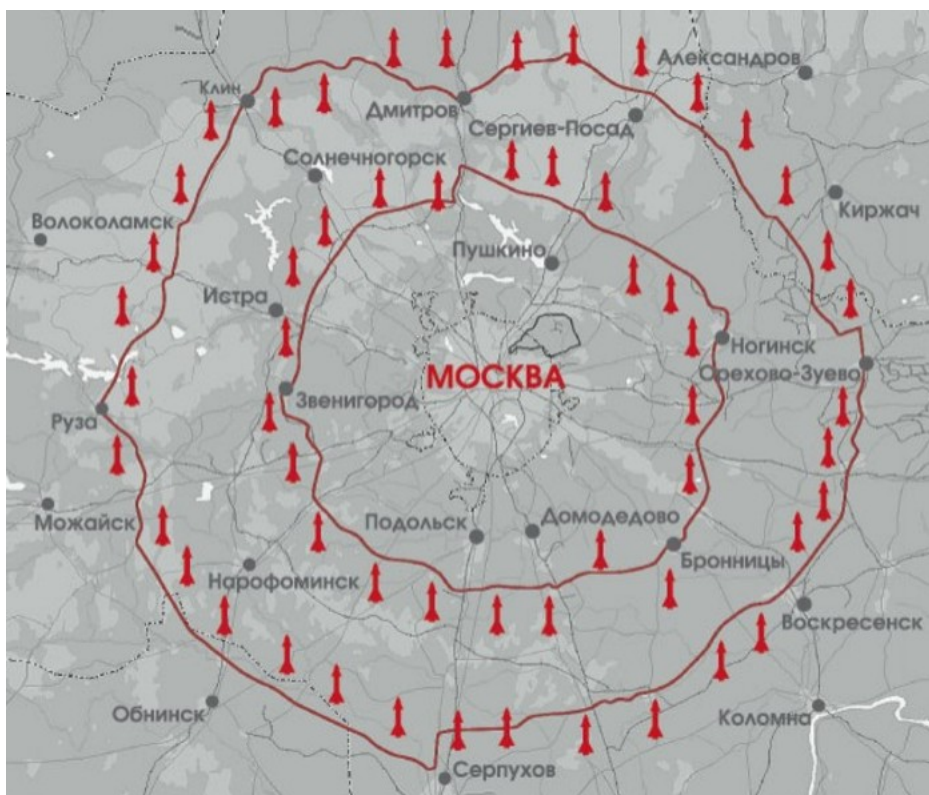
### 3.3 Testování systémů

Stavba systému protivzdušné obrany S-25 (Berkut) začala v lednu 1953 v Moskvě a sousedních regionech a byla dokončena v roce 1958.

Vojenské jednotky vybavené komplexy S-25 byly v oblasti poměrně velké objekty, obsluhované velkým počtem personálu. Hlavním typem přestrojení bylo umístění v lesích, jejichž koruny skrývaly instalace a stavby před zvědavými pohledy. Objekty byly umístěny na dvou betonových dálnicích obklopujících Moskvu. Cesty měly poměrně dlouhou dobu betonový povrch (ŽB desky, silniční desky), pak byly koncem osmdesátých let mírně rozšířeny a vyasfaltovány přes beton. Nyní se silniční okruhy používají jako běžné federální dálnice: A-107 a A-108

Později byly oblasti odpovědnosti všech pluků S-25 rozděleny do čtyř stejných sektorů, z nichž každý obsahoval 14 protiletadlových raketových pluků blízkého a vzdáleného stupně. Každých 14 pluků tvořilo sbor. 1. armáda zvláštního určení protivzdušné obrany rudého praporu byla vytvořena k ochraně hrdinského města Moskvy (skládajícího se ze čtyř sborů), které bylo v neustálé bojové službě. Celkem bylo postaveno 56 startovacích komplexů, z toho 22 na vnitřním (malém) prstenci a 34 na vnějším (velkém) prstenci.

Foto:



Plán

umístění komplexu kolem Moskvy

## 4 Zdroje

<http://pvo.guns.ru/book/alp/>

<https://ru.wikipedia.org/wiki/>

<https://24smi.org/celebrity/71177-sergo-beriaa.html>

<https://ru.wikipedia.org/wiki/>

<http://gordon.com.ua/books/heroes/beriya/>

<http://www.armscontrol.ru/course/lectures/koltunov2.htm>

<https://russian.rt.com/russia/article/771987-s-25-berkut-istoriya-sozdanie>

<https://ru.wikipedia.org/wiki/>